

ประโยค ๑-๒
ปัญหา บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๖ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

-----

๑. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้
- ก. วจวิภาค แบ่งคำพูดออกเป็น.....ส่วน คือ..... ๑ (๒๕๖๐)
- ข. อักษรที่ใช้ในบาลีภาษานั้น ๔๑ ตัว คือ..... ๘ ตัวนี้ ชื่อ สระ,
..... ๓๓ ตัวนี้ ชื่อพยัญชนะ ๑ (๒๕๖๐/๒, ๒๕๖๑)
- ค. สระนั้น จัดเป็นคู่ได้ ๓ คู่ คือ..... ๑ (๒๕๖๐)
- ง. อักษรที่เหลือนอกจากสระมี ก เป็นต้น มีนิคคหิตเป็นที่สุด ชื่อ..... แปลว่า
..... มี.....ตัว แบ่งเป็น.....พวก คือ..... ๑ (๒๕๖๑)
๒. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้ (๒๕๖๐)
- ก. สาธุ+อิติ สนธิเป็น..... ๑
- ข. อคฺ+อาคารํ สนธิเป็น..... ๑
- ค. จตฺตาโรเม ตัดบทเป็น..... ๑
- ง. เอตทโวจ ตัดบทเป็น..... ๑
- จ. วิกาโร แบ่งเป็น ๒ คือ..... ๑
๓. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้ (๒๕๖๐/๒)
- ก. โนหิ+เอตํ สนธิเป็น..... ๑
- ข. ธมฺม+จเร สนธิเป็น..... ๑
- ค. มุยายํ ตัดบทเป็น..... ๑
- ง. ตาสาหํ ตัดบทเป็น..... ๑
- จ. นิคคหิตสนธิ ได้สนธิกริโยปกรณ ๔ คือ..... ๑
๔. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้ (๒๕๖๑)
- ก. วิทฺฐ+อคฺํ สนธิเป็น..... ๑
- ข. ยสฺส+อินฺทฺริยานิ สนธิเป็น..... ๑
- ค. ตฺยหาํ ตัดบทเป็น..... ๑
- ง. ปจฺจตฺตญฺเณว ตัดบทเป็น..... ๑
- จ. สยฺมโงโค แบ่งเป็น ๒ คือ..... ๑
๕. ในสระสนธิ ได้สนธิกริโยปกรณเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑ อทฺทวสุส ตัดและต่ออย่างไร ๑ (๒๕๖๑/๒)
-

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยค ๑-๒
เฉลย บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๖ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

-----

๑. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้

- ก. วจวิภาค แบ่งคำพูดออกเป็น ๖ ส่วน คือ นาม ๑ อพยยศัพท์ ๑ สมาส ๑ ตัทธิต ๑ อาชยาต ๑ กิตก์ ๑ ฯ
- ข. อักษรที่เหลือนอกจากสระ มี ก เป็นต้น มีนคคหิตเป็นที่สุด ชื่อพยัญชนะ แปลว่าทำเพื่อความให้ปรากฏ มี ๓๓ ตัว แบ่งเป็น ๒ พวก คือ วรรณ ๑ อวรรณ ๑ ฯ
- ค. สระนั้นจัดเป็นคู่ได้ ๓ คู่ คือ
- อ อา เรียกว่า **อวรรณ**,
อิ อี เรียกว่า **อวรรณ**,
อุ ู เรียกว่า **อวรรณ** ฯ
- ง. อักษรที่ใช้ในบาลีภาษานั้น ๔๑ ตัว คือ อ อา อิ อี อุ ู เอ โอ ๘ ตัวนี้ ชื่อสระ, ก ข ค ฌ ง, จ ฌ ช ฌ ฌ, ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ, ต ถ ท ฒ ฒ, ป ฝ พ ภ ม, ย ร ล ว ส ห ฬ อ ๓๓ ตัวนี้ ชื่อพยัญชนะ ฯ

๒. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้

- ก. **สาธุ+อิตี** สันธิเป็น **สาธุติ** ฯ
- ข. **อคฺคิ+आकारं** สันธิเป็น **อคฺยาคารं** ฯ
- ค. **จตุตาโรเม** ตัดบทเป็น **จตุตาโร+อิเม** ฯ
- ง. **เอตทโวจ** ตัดบทเป็น **เอต+อโวจ** ฯ
- จ. **วิกาโร** แบ่งเป็น ๒ คือ วิการในเบื้องต้น ๑ วิการในเบื้องปลาย ๑ ฯ

๓. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้

- ก. **โนหิ+เอตं** สันธิเป็น **โนहेตं** ฯ
- ข. **ธมฺม+จเร** สันธิเป็น **ธมฺมญฺจเร** ฯ
- ค. **มฺยายं** ตัดบทเป็น **เม+อयं** ฯ
- ง. **ตาสาหं** ตัดบทเป็น **ตาส+อหं** ฯ
- จ. นิคคหิตสนธิ ได้สนธิกริโยปกรณ ๔ คือ **โลโป** ๑ **อาเทโส** ๑ **อาคโม** ๑ **ปกติ** ๑ ฯ

๔. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้

- ก. **วิทฺฐน+อคุคํ** สันธิเป็น **วิทฺฐนคุคํ** ฯ
- ข. **ยสฺส+อินฺทฺริยานิ** สันธิเป็น **ยสฺสินฺทฺริยานิ** ฯ
- ค. **ตฺยหา** ตัดบทเป็น **เต+อห** ฯ
- ง. **ปจฺจตฺตญฺเฆว** ตัดบทเป็น **ปจฺจตฺต+เฆว** ฯ
- จ. **สญฺโฆโค** แบ่งเป็น ๒ คือ **ซ้อนพยัญชนะที่มีรูปเหมือนกันอย่าง ๑**
ซ้อนพยัญชนะที่มีรูปไม่เหมือนกันอย่าง ๑ ฯ

๕. ในสระสนธิได้สนธิกริโยปกรณ ๗ คือ **โลโป** ๑ **อาเทโส** ๑ **อาคโม** ๑ **วิกาโร** ๑ **ปกติ** ๑ **ทีโฆ** ๑ **รสฺส** ๑ ฯ

อถขวสฺส ตัดบทเป็น **อถ+อสุส** ถ้า **โอ** อยู่หน้า มีสระอยู่เบื้องหลัง **เอา** **โอ** เป็น **ว** สันธิเป็น **อถขวสฺส** ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.